

USNESENÍ

Obvodní soud pro Prahu 10 rozhodl samosoudkyně Mgr. Michaelou Kuchařovou ve věci péče o

nezletilého

nar.

bytem

syn rodičů

, nar.

bytem

zastoupena

advokát

se sídlem

bytem

Austrálie

o úpravě poměrů k nezletilému, o návrhu na vydání předběžného opatření

takto:

I. Soud vydává toto nezbytné opatření:

Nezletilý

, nar.

se předává do péče matky.

Otci se ukládá povinnost zdržet se vycestování s nezletilým

(nar. , mimo území České republiky bez předchozího písemného souhlasu matky.

II. Návrh, aby byla otci uložena povinnost oznámit soudu neprodleně každou případnou změnu svého pobytu na území České republiky, se zamítá.

III. Soud podle § 470 z.ř.s. a v souladu s ust. § 892 odst. 3 o.z. jmenuje nezletilému opatrovníka: Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí pro řízení o úpravu poměrů k nezletilému.

Odůvodnění:

1. Matka se svým návrhem ze dne 25.4.2018 domáhá úpravy poměrů k nezletilému s tím, aby byl nezletilý svěřen do péče matky. Ke svému návrhu uvádí, že nezletilý se narodil dne z manželství rodičů v Austrálii. Nezletilý má australské i české občanství. V létě 2016 se rodina rozpadla. Nezletilý žil s matkou, která o něj samostatně pečovala. Australskými úřady bylo otci stanoveno výživné, které mu je strháváno přímo ze mzdy, neboť otec svoji povinnost neplnil dobrovolně. Soudní rozhodnutí ohledně úpravy

poměrů k nezletilému v Austrálii vydáno nebylo. V říjnu 2017 matka odcestovala s nezletilým na návštěvu rodiny do České republiky, kde se poté matka rozhodla s nezletilým zůstat. Své rozhodnutí zůstat v České republice matka učinila s ohledem chování otce a nedostatečné zázemí v Austrálii, s ohledem na skutečnost, že otec právo péče o nezletilého fakticky nevykonával a nezajímal se o něho, kdy se s nezletilým vídal pouze pokud mu ho matka dovezla a dále s ohledem na předchozí souhlasná vyjádření otce, že by souhlasil s životem v České republice. Po dobu pobytu nezletilého v České republice byl otec s nezletilým v pravidelném kontaktu přes Skype a od matky měl veškeré informace ohledně nezletilého. Nabídku na cestování do České republiky a život poblíž syna odmítl a začal se nově vyjadřovat s tím, že nesouhlasí s dalším životem nezletilého v České republice. Matka má v České republice zajištěno zaměstnání. Nezletilý navštěvuje předškolní zařízení. V České republice má veškeré své lékaře. Matka má v České republice i svoji rodinu. Ze všech uvedených důvodů má matka zato, že má pro syna zajištěno veškeré zázemí pro jeho zdravý vývoj.

2. Spolu s návrhem na úpravu poměrů k nezletilému podala matka i návrh na vydání shora uvedeného předběžného opatření, který odůvodnila následovně. Dne 20.4.2018 se otec ráno objevil před domem matky za doprovodu cizího muže a matce brutálním způsobem nezletilého vyrval z náručí a přes křik a pláč nezletilého jej nacpal a poté zavřel do přistaveného auta, kterým ho odvezl neznámo kam. Od této události má otec nedostupný telefon. Matce poslal pouze 2 krátké zprávy na email, kde jí sděluje, že jde o odvetu za její odjezd do České republiky. Matka s nezletilým nemá žádný kontakt, neví, jak se mu daří a jestli je v pořádku. Je zřejmé, že se jednalo o vysoce traumatizující zážitek pro nezletilého, protože nezletilý není na otce zvyklý. Jeho primárním pečovatelem je matka, ke které má úzkou citovou vazbu. Dále matka uvedla, že otec měl v minulosti problémy s drogami, alkoholem a depresemi, kvůli kterým navštěvoval psychiatra. Matka se tak obává o bezpečí syna, které je ohroženo nevypočitatelným chováním otce, který je ochoten vystavit své dítě takové to stresové a extrémní situaci. Samotný tento krok ukazuje na absolutní výchovnou nekompetentnost otce. Matka vše oznámila na Policii České republiky, OSPOD i UMPOD. Žádnému z těchto orgánů se však dosud nepodařilo pobyt otce vypátrat. Matka má za to, že je zde důvodná obava, že se otec pokusí syna unést mimo území České republiky. Matka má dále za to, že s ohledem na toto neakceptovatelné chování otce je na místě stanovit nad pobytem otce v České republice dohled a dále mu zakázat vycestování s nezletilým mimo území České republiky. Dle názoru matky existuje jednoznačný důvod pro neprodlený předběžný zásah soudu v této věci, neboť je ohrožen normální vývoj nezletilého a jsou vážně ohroženy nebo byly narušeny jeho zájmy. Je proto na místě zatímně upravit poměry účastníků na nezbytně nutnou dobu. Matka má za to, že s ohledem na skutečnost, že od narození vykonávala péči o nezletilého osobně, je nejvhodnějším řešením situaci upravit prozatímne tak, aby nezletilý byl předán do její péče.
3. Ke svému návrhu matka doložila pracovní smlouvu ze dne 20.3.2018 spolu s přílohou, dále rozhodnutí Mateřské školy o přijetí nezletilého k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole, zprávu nemocnice ze dne 20.4.2018, protokol z jednání na oddělení sociálně-právní ochrany dětí a práce s rodinou u Úřadu Městské části Praha 10 ze dne 24.4.2018, úřední záznam o podání vysvětlení Policie České republiky ze dne 20.4.2018, zdravotní záznam MUDr. dne 24.4.2018 a dále kopii emailové komunikace mezi matkou a otcem ze dne 20.4.2018 a 24.4.2018.

4. Z příložených listin má soud pro účely vydání tohoto předběžného opatření za osvědčené, že rozhodnutím Mateřské školy ze dne 9.1.2018 byl nezletilý přijat k předškolnímu vzdělávání od školního roku 2017/2018. Z pracovní smlouvy ze dne 20.3.2018 pak soud zjistil, že matka uzavřela pracovní smlouvu se společností s.r.o. s dnem nástupu do práce 3.4.2018 a to na dobu určitou do 31.3.2019. Z protokolu o jednání na oddělení sociálněprávní ochrany dětí a práce s rodinou u Úřadu městské části Praha 10 ze dne 24.4.2018 bylo zjištěno, že matka svoji situaci řešila u příslušného OSPODu, kdy matka uvedla, že je vdaná, manžel je občanem Austrálie, z manželství se narodilo jedno dítě, nezletilý , který má občanství Austrálie i ČR. Společně jako rodina žili cca 1,5 roku, poté žila matka s nezletilým sama v Austrálii a poslední půlrok s nezletilým žije v ČR. Na podzim loňského roku odjela matka s nezletilým do ČR na dovolenou, ze které se již s nezletilým do Austrálie nevrátila. V České republice má matka s nezletilým zázemí, otec matku s nezletilým v Austrálii v roce 2016 opustil a bylo mu stanoveno výživné, které dobrovolně neplatil, proto mu bylo strháváno ze mzdy. Otec má problémy s alkoholem a bral psychiatrické prášky. Na snahy matky se klidně dohodnout otec nereaguje. Po celou dobu pobytu nezletilého byl v kontaktu s otcem prostřednictvím Skype a ten tak měl o nezletilém pravidelné informace. Dne 20.4.2018 otec nezletilého matce vytrhl a autem ho odvezl neznámo kam. Otec matce prostřednictvím emailu slíbil umožnění kontaktu s nezletilým, avšak k tomu nedošlo. Tuto skutečnost matka doložila emailovou komunikací ze dne 24.4.2018. Nezletilý je zvyklý v České republice, má zde školku a nové kamarády, je zvyklý být s matkou, otec ho nikdy neměl delší dobu ve své péči. Situaci, kdy otec matce násilně nezletilého odejmul matka řešila na Policii České republiky, což soud zjistil z Úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 20.4.2018. Z lékařské zprávy z ambulantního vyšetření ze dne 20.4.2018 bylo zjištěno, že matka navštívila lékaře z důvodu bolesti nohy, která jí byla způsobena při shora uvedené události, kdy otec odejmul nezletilého od matky a ve chvíli, kdy se matka snažila nezletilého vyndat z auta otce, přejel jí otec automobilem nohu. Ze zdravotního záznamu ze dne 24.4.2018 bylo zjištěno, že nezletilý je od 31.8.2015 veden v péči MUDr. lékaře pro děti a dorost.
5. Dne 30.4.2018 obdržel Obvodní soud pro Prahu 10 Oznámení Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen Úřad) o přijetí návrhu na navrácení dítěte dle Úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, která byla přijata v Haagu dne 25. října 1980 a pro Českou republiku vstoupila v platnost dnem 1. března 1998 pod č. 34/1998 Sb. doručené Úřadu australským ústředním orgánem. Dle sdělení Úřadu v souladu s informacemi obsaženými v žádosti, má otec rodičovskou zodpovědnost a právo péče, jak vyžaduje Úmluva.
6. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda má pravomoc ve věci rozhodnout. Pokud jde o pravomoc českých soudů, tu soud dovozuje z Úmluvy o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí, která byla přijata v Haagu dne 19.10.1996 a pro Českou republiku vstoupila v platnost dnem 13.3.2000. Podle čl. 7 odst. 1. této úmluvy v případě protiprávního přemístění nebo zadržení dítěte zůstávají zachovány pravomoci orgánů smluvního státu, ve kterém dítě mělo obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením, až do té doby, než dítě získá obvyklé bydliště v jiném státě, a a) osoba, instituce nebo jiný orgán mající právo péče souhlasily s přemístěním nebo zadržením, nebo b) dítě bydlelo v tomto jiném státě nejméně po dobu jednoho roku poté co osoba, instituce nebo jiný orgán, které mají právo péče, znaly nebo musely znát místo pobytu dítěte, nevznesly požadavek na navrácení během tohoto období a dítě se sžilo se svým

novým prostředím. Podle odst. 2 přemístění nebo zadržování dítěte se pokládá za protiprávní, jestliže a) porušuje práva péče náležící osobě, instituci nebo jinému orgánu, ať společně nebo samostatně, podle práva státu, ve kterém dítě mělo obvyklé bydliště bezprostředně před přemístěním nebo zadržením; a b) v době přemístění nebo zadržení byla tato práva skutečně vykonávána, buď společně či samostatně, anebo by byla vykonávána, kdyby nedošlo k přemístění nebo zadržení. Tato práva výchovy uvedená pod písmenem a) mohou vyplývat zejména ze zákona nebo ze soudního nebo správního rozhodnutí nebo z dohody mající právní účinek podle práva tohoto státu. Podle odst. 3 pokud si orgány uvedené v odstavci 1 zachovávají své pravomoci, orgány smluvního státu, do kterého bylo dítě přemístěno anebo ve kterém bylo zadrženo, mohou přijímat pouze taková naléhavá opatření podle článku 11, která jsou nutná pro ochranu osoby nebo majetku dítěte. Podle čl. 11 odst. 1 této úmluvy ve všech naléhavých případech orgány smluvního státu, na jehož území se nachází dítě nebo majetek patřící dítěti, mají pravomoc přijmout nezbytná opatření na ochranu dítěte. Podle odst. 2. opatření přijatá podle předchozího odstavce ohledně dítěte obvykle bydlicího ve smluvním státě pozbudou účinnosti, jakmile orgány mající pravomoc podle článků 5 až 10 přijaly opatření, která vyžaduje situace. Podle odst. 3 opatření přijatá podle odstavce 1 ohledně dítěte obvykle bydlicího v nesmluvním státě pozbudou účinnosti v každém smluvním státě, jakmile opatření, která situace vyžaduje a přijatá orgány jiného státu, jsou uznána v dotyčném smluvním státě.

7. Soud tedy v dané věci dospěl k závěru, že je v jeho pravomoci přijmout nezbytné opatření na ochranu dítěte a vydal shora uvedené nezbytné opatření, aniž by jakkoliv předjímal rozhodnutí ve věci samé. V daném případě soud přihlédl zejména k věku nezletilého a k tomu, jak probíhala péče o nezletilého po podstatnou část jeho života, kdy většinu svého života prožil v péči matky a otec se s ním po rozchodu rodičů stýkal, dlouhodobě však o něho nepečoval. Soud také přihlédl ke skutečnosti, že v době, kdy matka pobývala s nezletilým v České republice bez souhlasu otce, otcí umožňovala kontakt s nezletilým a byla kdykoliv připravena otcí styk s nezletilým umožnit. Soud také přihlédl k okolnostem, za jakých došlo ze strany otce k výkonu jeho rodičovských práv, kdy otec nezletilého od matky násilně odejmul, čímž bezpochyby nezletilému mohl způsobit psychické trauma a dále přihlédl ke skutečnosti, že otec s nezletilým odjel neznámo kam, s matkou prakticky nekomunikuje, matka nemá informace o pobytu ani stavu nezletilého a otec matce neumožňuje jakýkoliv kontakt s nezletilým. Už tato skutečnost sama o sobě svědčí o nedostatečných výchovných kompetencích otce a o tom, že je na místě poměry prozatímně upravit. Soud tak má za to, že je v nejlepším zájmu nezletilého, aby byl za současné situace předán do péče matky do doby pravomocného rozhodnutí příslušnými orgány ve věci samé. V návaznosti na vydání uvedeného nezbytného opatření soud rozhodl i o uložení povinnosti otcí zdržet se vycestování s nezletilým mimo území České republiky bez předchozího písemného souhlasu matky a to až do doby pravomocného rozhodnutí příslušnými orgány o úpravě poměrů k nezletilému. Soud je toho názoru, že i toto opatření je v zájmu nezletilého, neboť pokud bude prozatímně nezletilý v péči matky a mezi rodiči panuje spor ohledně budoucího bydliště nezletilého, není vhodné, aby nezletilý s ohledem na svůj nízký věk a potřebu jistoty a stabilizace poměrů byl přemístován mezi různými státy.
8. Pokud jde o návrh matky uvedený ve výroku II. tohoto usnesení, má soud zato, že tento návrh již přesahuje rámec nezbytného opatření, kdy ani nelze otcí uložit povinnost oznamovat soudu každou změnu svého pobytu, neboť neexistuje žádné zákonné ustanovení, na základě kterého by tak soud mohl učinit. Podle čl. 2 odst. 3 Listiny

základních práv a svobod každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Soud má tedy za to, že otci nemůže uložit povinnost, kterou mu zákon neukládá a návrh matky z tohoto důvodu zamítl.

9. K ochraně zájmu nezletilého v řízení shora uvedeném jmenoval soud dle ustanovení §470 z.ř.s. a v souladu s ust. § 892 odst. 3 o.z. Úřad pro mezinárodně-právní ochranu dětí opatrovníkem nezletilého.

Poučení:

Protí tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 10.

Praha dne 2. května 2018

Mgr. Michaela Kuchařová, v.r.
Soudkyně

Za správnost odpovídá Lenka Vršanská